

Téma: Zánik a změna závazků

*Cíle, doporučená literatura a zadání pro semináře J. Kotáska, konzultační hodiny út 13,30-15,00 v místnosti 248
Termín seminářů: út 30. 3. od 16,55 a od 18,15*

Cíl semináře

Dokončení příkladů na zajištění (zejména ručení a finanční záruku) – příklady 8, 9, 11 - 13
Rozbor příkladů na zánik a změnu závazku, upozornění na problematickou úpravu započtení na mzdu a obdobná plnění, postoupení pohledávky a smlouvy, rubopis v. postoupení pohledávky

Klíčová slova

Share deal, asset deal, započtení, postoupení smlouvy, indosament, postoupení pohledávky

Čítanka z internetu a jiných zdrojů (včetně popularizačních zdrojů, čtete vždy s rezervou):

Manipulace s pohledávkami:

<http://www.mesec.cz/clanky/jak-vam-muze-poslouzit-factoring-nebo-forfaiting/>
<https://www.epravo.cz/top/clanky/postoupeni-smlouvy-obecne-i-prakticky-103327.html>
<https://www.patria.cz/pravo/2982391/k-vykladovym-nejasnostem-postoupeni-smlouvy.html>

Poukázka:

<https://www.epravo.cz/top/clanky/poukazka-vsestranny-nastroj-100412.html>

Čas plnění:

NS k předčasnému plnění dlužníka, není-li doba splnění dohodnuta či jinak určena

http://profipravo.cz/index.php?page=article&id_category=38&id_article=254598&csum=50547e47

Započtení:

[http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d41615v52557-zapocetni-na-mzdu-zamestnance/?search_query=NOZ|rekodifikace|nov%C3%BD%20ob%C4%8Dansk%C3%BD%20z%C3%A1kon%C3%ADk%20\\$type=12%20\\$source=3](http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d41615v52557-zapocetni-na-mzdu-zamestnance/?search_query=NOZ|rekodifikace|nov%C3%BD%20ob%C4%8Dansk%C3%BD%20z%C3%A1kon%C3%ADk%20$type=12%20$source=3)
<https://www.epravo.cz/top/clanky/zapocitavani-proti-pohledavkam-na-mzdu-nyni-a-po-rekodifikaci-92905.html>

Zadání na seminář

1. Váš kamarád plánuje rozjet podnikání v oboru „odkupu pohledávek a firem“. Zvažte všechny možné nástroje, které v této souvislosti přichází v úvahu a nejlépe zajišťují ochranu věřitele.
 - a. Vysvětlíte pojmy *share deal*, *asset deal*.
 - b. Jaký je rozdíl mezi postupem smlouvy, postoupením pohledávky indosamentem?
 - c. Lze „indosovat smlouvu“?
 - d. Co je to forfaiting a factoring?
2. Co je poukázka – vysvětlíte na příkladu její využitelnost v praxi!
3. Strany (oba podnikatelé) byly tak nadšeny tím, že se jim podařilo dojednat cenu, že ve smlouvě neujednaly vůbec žádnou úpravu její splatnosti.
 - a. Kdy má být tedy plněno?
 - b. Co je faktura?
 - c. Co kdyby na ní věřitel uvedl splatnost 150 dnů nebo 1,5 dne?
 - d. Lze sjednat, že splatnost faktury určuje věřitel dle své úvahy?
 - e. Ve faktuře není uvedena její splatnost. Věřitel argumentuje zvyklostí, podle které je lhůta 14 dnů, dlužník s tím nesouhlasí a dovozuje, že lhůta činí 30 dnů. Kdo má pravdu (samozřejmě za předpokladu, že splatnost neřeší smlouva).
 - f. Co když splatnost faktury připadne na sobotu/neděli?
 - g. Lze sjednat plnění na „počátek prázdnin“ či „ihned“, „až se dlužník finančně zmátoří“? Jaký budou mít taková ujednání význam?

- h. Co znamená ujednání o času plnění „ve prospěch strany“ – uveďte na příkladech.
 - i. Existují nějaká specifická pravidla této oblasti pro podnikatelské vztahy?
 - j. Co kdyby chtěl dlužník u peněžitého dluhu platit dříve? Může si odečíst úroky za mezidobí?
 - k. Uveďte obecně všechny právní důvody k určení času plnění. Jsou zde nějaké korektivy? Jak je tomu v režimu zákona o významné tržní síle?
 - l. Jakým způsobem lze obecně určit čas plnění?
 - m. Dlužník poskytl jistotu ve smyslu § 2012 OZ, zajištění ovšem ztratí na ceně (hodnota nemovitosti výrazně poklesne z důvodů požáru) – jak to ovlivní splatnost pohledávky?
 - n. Jak tomu bude v případě, kdy byly sjednány úroky, ovšem nebyla ujednána jejich splatnost. Jistina samotná je splatná za 4 roky – kdy se ale platí úroky? Až spolu s jistinou nebo průběžně?
4. Smlouva byla uzavřena na dobu neurčitou. Pro jednu ze stran se stane průběhem doby nevýhodnou a tak zvažuje, že smlouvu ukončí „dopisem“. Neví ovšem, jak přesně má postupovat. Jaký postup jí doporučíte?
5. Pan Žlutý je zaměstnancem výrobce oken – OKÉNKO, s.r.o. Jako zaměstnanec má možnost dodání a montáže nových oken u svého rodinného domu, a to se slevou 20%. Protože se jedná o výhodnou nabídku, výměnu oken si u svého zaměstnavatele objednal. Po provedení výměny byla panu Žlutému vystavena faktura na provedené práce a dodaná okna ve výši 70000,-Kč. Splatnost faktury byla stanovena na 10. 3. 2016. Pan Žlutý pobírá čistou mzdu ve výši 20000,-Kč. Dle pracovní smlouvy má být mzda panu Žlutému vyplácena 15. dnem měsíce.
- a. Protože pan Žlutý ke dni splatnosti cenu za výměnu oken neuhradil, rozhodla se OKÉNKO, s.r.o. k započtení své pohledávky za panem Žlutým oproti mzdě pana Žlutého. Je k tomuto jednání oprávněna?
 - b. Změnila by se nějak situace, pokud by se pro totéž jednání rozhodl pan Žlutý?
 - c. Pan Žlutý a OKÉNKO, s.r.o. se rozhodli pro započtení dohodou. Bude uzavření této dohody v souladu se zákonem?
6. Pan Černý dluží panu Rudému částku 10000,-Kč - odměnu podle mandátní smlouvy. Odměna byla splatná 1. 9. 2012. Protože pan Černý pana Rudého opakovaně ujišťuje, že mu částku zaplatí, pan Rudý dosud nepřikročil k soudnímu vymáhání pohledávky. Dne pan Rudý objednal u pana Černého výrobu psacího stolu, jehož cena se vyšplhala na 5000,-Kč. Cena měla být dle vystavené faktury zaplácena nejpozději do 1. 8. 2015. Fakturu převzal pan Rudý současně s psacím stolem dne 15. 7. 2015.
- a. Co byste doporučili panu Černému? Odůvodněte své doporučení.
 - b. Jaký postup byste doporučili panu Rudému? Odůvodněte své doporučení. Předpokládejte, že započtení provede pan Rudý. Změnila by se nějak situace, pokud by pan Černý dlužil místo odměny z mandátní smlouvy odměnu z dohody o provedení práce?
 - c. Jaký vliv má promlčení na aktivně započítávanou pohledávku? Jaký je vliv promlčení na pasivně započítávanou pohledávku? Vysvětlete.
7. Pan Zelený byl úspěšný zemědělec a zručný řemeslník. Kvůli své mírné povaze a dobrosrdečnosti prodlužoval splatnosti pohledávek, které měl za svými dlužníky, a to i o několik měsíců. Protože to byl člověk nekonfliktní, své pohledávky nevybíhal. Paní Modrá mu dluží za opravu secí mašiny částku 100000,-Kč, pan Černý 30 pytlů pšenice, místní JZD 3500,-Kč za brambory. Na své (ne)jednání, tedy nevybíhání pohledávek, pan Zelený doplatil, neměl finance na provoz své farmy, musel si vzít zápůjčky. Částku 300000,-Kč dlužil i svému sousedovi, zemědělci panu Červenému, a paní Fialová dlužil částku 7000,-Kč. Paní Modré dlužil 300 pytlů obilí - pšenice.
- a. Může paní Modrá započíst svoji pohledávku vůči panu Zelenému? Změnila by se nějak situace, pokud by dlužil stejný počet pytlů pšenice panu Černému? Pan Zelený i paní Modrá budou na započtení pohledávek trvat. Jaký postup jim doporučíte?

b. Pan Zelený má s paní Fialovou nezletilého syna. Ten byl rozhodnutím soudu svěřen do péče pana Zeleného a paní Modré byla uložena povinnost platit na výživném částku 3500,-Kč měsíčně k rukám otce, pana Zeleného. Paní Fialová se rozhodla započíst svoji pohledávku za panem Zeleným proti výživnému na nezletilého syna. Bude takové jednání v souladu s právem? Bylo by možné provést započtení dohodou?

- 1. **Poukazatel**, neboli *asignatář* - osoba, která zmocňuje na jedné straně poukazníka, aby vybral plnění od poukázaného, na druhé straně poukázaného, aby plnil poukazníkovi na účet poukazatele, tedy na svůj účet.
- 2. **Poukazník**, neboli *asignant* - osoba zmocněná poukazatelem, aby vybrala plnění od poukázaného
- 3. **Poukázaný**, neboli *assignát* - osoba zmocněná poukazatelem, aby plnila poukazníkovi na účet poukazatele, případně

Právní	vztahy	mezi	subjekty	poukázky
--------	--------	------	----------	----------

1. Vztah mezi poukazatelem a poukazníkem (**valutový poměr**)

Vzniká na základě dohody poukazatele a poukazníka, kdy poukazník přijme zmocnění poukazatele, čímž souhlasí s tím, že **vybere plnění od poukázaného**.

2. Vztah mezi poukazatelem a poukázaným (**krycí, úhradový poměr**)